

Urenoverzicht Basismodules “Systemisch Werken in de GGZ”

Urenoverzicht per dag (twee modules van elk twee dagen).

Module I Dag 1

- 9.30 Welkom en kennismaking op systemische wijze n.a.v. plek in gezin van herkomst.
- 10.00 Toelichting programma en werkwijze.
- 10.30 Eerste theorieblok over “wetmatigheden binnen het systemisch werk” en overeenkomsten en verschillen met schematherapie.
- 11.00 pauze
- 11.15 Vragen beantwoorden. Toelichting oefening en daaropvolgend een ervaringsgerichte oefening “systemisch waarnemen via het lijf”.
- 12.00 Nabespreken en koppeling theorie.
- 12.30 Lunchpauze
- 13.30 Start maken van en werken met het eigen genogram. Werken in tweetallen, oefenen systemisch interview.
- 14.15 Reflectie op oefening, theoretische toelichting en deel 2: verdieping genogram oefening. Implicaties voor integreren in het hiermee werken met cliënten.
- 15.00 Pauze
- 15.15 Uitleg en basisoefening “werken met de dynamiek vader/moeder/kind.
- 16.00 Nabespreken oefening en schrijfpdracht gericht op de implicaties van het geleerde voor recente eigen casus; welk nieuw beeld is er ontstaan? Hoe kun je dit toepassen in je werkveld.
- 16.20 Check out tot 16.30

Module I Dag 2

- 9.30 Warming-up met ervaringsgerichte fenomenologische oefening.

- 9.45 Vragen naar aanleiding van eerste dag.
Inventarisatie materiaal uit werkveld voor casusbespreking.
- 10.00 Deel twee vader/moeder/kind oefening verdieping, waarbij we het verschil tussen
“autonome en gebonden (onvrije) beweging” in de dynamiek onderzoeken.
- 10.45 Biografische reflectie in tweetallen naar aanleiding van oefening.
Korte plenaire deelronde.
- 11.00 Pauze
- 11.45 Inbreng casussen naar aanleiding van het eerste deel van de ochtend:
Welke cliënten roepen systemische overdracht op en hoe ga je hiermee om in je eigen
werkveld.
- 12.30 Lunchpauze
- 13.30 Tweede theorie blok over “magische en dienende beweging”. Overdrachtsfenomenen /
schema’s vanuit eigen geschiedenis herkennen in positionering ten opzichte van
client(systemen). Overeenkomsten en verschillen in benadering met schematherapie.
- 14.00 Ervaringsoefening in viertallen naar aanleiding van besproken theorie.
- 14.45 Pauze
- 15.00 In dezelfde viertallen nabespreken van de oefening, focus op integratie in eigen werkveld.
Daarna korte plenaire ronde waar iedereen de essentie weergeeft van het effect van de
oefening en daarnaast wat de eerste concrete stap is waar mee ze gaan oefenen tussen deze
en de volgende module.
- 15.30 voorbereiding aangeboden huiswerkopdracht tussen dit en het volgende blok. Deze opdracht
wordt niet getoetst, wel besproken in tweede module.
- 16.00 Integratie schrijfofdracht. Aanbevelingen relevante literatuur (niet verplicht).
- 16.15 Check out tot 16.30

Module II dag 1

- 9.30 Welkom en landingsoefening.
- 10.00 Ervaringen uitwisselen naar aanleiding van het geleerde in Module I en de tussentijdse
huiswerkopdracht.
- 10.30 Theorieblok over “systemisch leiderschap”: overeenkomsten en verschillen met
therapeutische houding in schematherapie.
Omgaan met spanningsveld tussen autonomie bevorderend werken en “helpen”.

- 11.00 Pauze
- 11.15 Oefening over “systemisch leiderschap” in tweetallen en daarna plenair.
- 12.00 Nabespreken van de oefening.
- 12.30 Lunchpauze
- 13.30 Warming-up systemische oefening “buigen voor het lot”.
- 13.45 Theorieblok over onbewuste identificaties met slachtoffer en daderschap-patronen die worden herhaald vanuit verstoorde dynamieken uit het gezin van herkomst. Implicaties voor het kijken naar waar cliënten vastzitten en hoe je je hiertoe verhoudt vanuit systemisch perspectief. Functie van het “familiegeweten”.
- 14.10 Visualisatieoefening aansluitend bij de theorie, plenaire nabespreking.
- 14.30 Oefening in tweetallen met eigen casus naar aanleiding van het thema uit het theorieblok.
- 15.00 Pauze
- 15.15 Verdieping theorie uit blok I over de systemische wetmatigheden die in Module I aan de orde zijn gekomen: Plek, Verbinding en Balans tussen geven en nemen. Bespreken met behulp van de genogrammen die zijn gemaakt in Module I. Focus in dit blok op de impact vanuit je eigen plek in systeem van herkomst. Was er sprake van een gezond onderscheid tussen plek van volwassenen en kinderen/ Wat zijn de effecten van verstoringen? Hoe heeft dit jouw waarneming beïnvloed, zowel fysiek als cognitief in zelfbeeld? En wat betekent dit voor jouw waarneming als professional?
- 15.40 Systemische oefening in drietallen over “Plek”, eerst zelf (fysiek) ervaren, daarna rollenspel met professional/cliënt waarin de begeleider een systemische interventie doet.
- 16.20 Check-out tot 16.30

Module II dag 2

- 9.30 Warming-up met ervaringsgerichte schema oefening.
- 9.45 Nabespreken oefening gistermiddag. Implicaties eigen werkveld?
- 10.15 Theorieblok over tweede wetmatigheid binnen het systemisch werk “Verbinding”: Focus op verhouding afstand-nabijheid in eigen gezin van herkomst. Welke patronen hebben zich herhaald en waar is sprake van gebonden loyaliteit aan (voor)ouders.
- 10.45 Pauze
- 11.00 Plenaire oefening over loyaliteit en gebondenheid/verbinding binnen gezinnen.

- 11.40 Nabespreken oefening. Focus op wat de inzichten hieruit impliceren voor keuzes in bejegening en werkvormen die je aanbiedt aan cliënten.
- 12.00 Lichaamsgerichte feedbackoefening in tweetallen.
- 12.30 Lunchpauze
- 13.30 Warming-up met ervaringsgerichte systemische oefening in tweetallen: “balans”.
- 13.45 Theorieblok over systemische wetmatigheid “balans tussen geven en nemen”.
Bespreken verschil tussen verticale en horizontale balans in gezinnen, parentificatie en triangulatie vanuit systemisch standpunt en welke interventies in welke volgorde passend zijn.
- 14.15 Plenair werken met rollenspel: integratie van wetmatigheden rond plek, verbinding en balans.
- 15.00 Pauze
- 15.15 Warming-out oefening
- 15.30 Overzicht en inventarisatie van theorie en oefeningen, zijn er nog vragen?
Vormen van “maatjes teams” om het geleerde te integreren.
Aanbevelingen van relevante literatuur.
- 16.00 Check-out en invullen evaluaties.